

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRĂREA nr. 41 din 22.01.2020

Dosar nr: 84/2019

Petiția nr: 731/16.02.2019

Petentă:

**Reclamați: Inspectoratul Școlar Județean Argeș
- inspector de matematică la ISJ Argeș**

Obiect: discriminare prin hărțuire la locul de muncă.

I. Numele, domiciliul și sediul părților

Numele și domiciliul petentei

1.

Numele și sediul reclamațiilor

2. Inspectoratul Școlar Județean Argeș – PITEȘTI, str. Eroilor, nr 5, jud. Argeș

3. - inspector de matematică la ISJ Argeș, str. Eroilor, nr 5, jud. Argeș

II. Descrierea presupusei fapte de discriminare

4. Petenta, profesor de matematica la Școala Căteasca, jud. Argeș, reclamă faptul că este discriminată prin hărțuire la locul de muncă, deoarece a formulat mai multe sesizări adresate Ministerului Educației Naționale, despre abuzuri comise de către Inspectoratul Școlar Județean Argeș în legătură cu doamna director a Școlii Gimnaziale Căteasca, precum și a faptului că s-a adresat CNCD cu petitia nr.1867/02.04.2018.

III. Citarea părților

5. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată (în continuare O.G. nr. 137/2000), s-a îndeplinit procedura de citare.

6. Părțile au fost citate pentru data de 11.04.2019 la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare CNCD).

8 IV. Susținerile părților

Sușținerile petentei

6. Prin petiția înregistrată la CNCD cu nr. 731/16.02.2019, petenta, profesor de matematică la Școala Căteasca, jud. Argeș, având 28 de ani vechime și gradul didactic I, reclamă faptul că este discriminată prin hărțuire la locul de muncă, deoarece a formulat mai multe sesizări adresate Ministerului Educației Naționale, despre abuzuri comise de către Inspectoratul Școlar Județean Argeș în legătură cu doamna director a Școlii Gimnaziale Căteasca, precum și a faptului că s-a adresat CNCD cu petiția nr.1867/02.04.2018. Petenta consideră că hărțuirea morală constă în: izolare, „tragerea pe linie moartă”, tratament diferențiat, subminarea autorității profesionale.

7. Petenta arată că, în data de 04.02.2018, a primit de la responsabilul cercului de matematică din care face parte un e-mail în care comunică membrilor cercului site-ul la care pot găsi informații despre faza locală a Olimpiadei Naționale de Matematică, cu precizarea că termenul de înscriere este până la data de 5 februarie 2019. La aceeași dată, petenta s-a înscris ca evaluator solicitând să i se precizeze locația și ora la care trebuie să se prezinte pentru a participa în această calitate la faza locală a Olimpiadei Naționale de Matematică.

Petenta precizează că, la completarea formularului, a avut în vedere și anunțul postat de reclamata, potrivit căruia, pentru a fi profesor evaluator, cei înscriși trebuie să nu aibă elevi participanți la clasa la care vor corecta sau copii personali / rude în concurs precum și și faptul că i s-a reproșat de către reclamata că nu a participat la corectat anul trecut, când, hărțuită fiind cu atâtea inspecții realizate de către aceasta, nu a mai avut forța necesară să mai lucreze și sâmbăta ca profesor evaluator.

8. La data de 13.02.2019 petenta afirmă că a primit un mesaj pe telefonul personal prin care o anunța că prezența sa nu este necesară la olimpiadă, fără ca doamna inspector de matematică să justifice care sunt motivele pentru care cererea petentei de participare la olimpiada din 16.02.2019 a fost respinsă, în timp ce celorlalți colegi le-a fost admisă.

9. Petenta reclamă același tratament și în luna noiembrie 2018 când, prin aceeași procedură, petenta s-a înscris pe site-ul respectiv pentru participarea ca profesor evaluator la Concursul de matematica “Dan Barbilian”, care urma să aibă loc pe 08.12.2018, la Mioveni, jud. Argeș.

10. Sușținerile reclamațiilor

Prin punctele de vedere depuse cu adresele nr. 2056/15.04.2019, reclamații arată următoarele:

Referitor la afirmația de hărțuire, «izolare, „tragere pe linia moartă”, tratament diferențiat, subminarea autorității profesionale, etc», petenta incriminează nefondat activitatea de selecție a cadrelor didactice participante ca membri evaluatori la competiții școlare.

Conform anexei nr. 3 la O.M.E.N. nr. 6143/2011, cu modificările și completările ulterioare, privind aprobarea Metodologiei de evaluare anuală a activității personalului didactic și didactic auxiliar, anexă care reprezintă fișa cadru a postului pentru cadrul didactic în învățământul preuniversitar, acesta are «Relații profesionale - de reprezentare a unității școlare la activități /concursuri/festivaluri, etc., la care participă ca delegat». Nicio altă prevedere legată de concursuri nu există în fișa postului, fișă care, de altfel, reglementează relațiile dintre angajator (unitatea școlară) și angajat (cadrul didactic).

11. Petentei nu i-a fost refuzată participarea la concursuri și olimpiade, deoarece numai în calendarul activităților extrașcolare județene publicate pe site-ul ISJ Argeș cu nr. 12613/15.10.2018, există, pe semestrul I, un număr de 94 de concursuri, printre care se numără și concursul “Dan Barbilian”).

Participarea, ca membru al comisiei, la olimpiade și concursuri școlare este realizată în conformitate cu prevederile Metodologiei-cadru de organizare și desfășurare a competițiilor școlare, anexă la Ordinul Ministerului Educației, Cercetării Tineretului și Sportului, nr. 3035/2012, cu modificările și completările ulterioare, și anume, în temeiul art. 60, alin. 5 lit.i « Comisia de organizare și evaluare pentru etapa locala este propusă, la nivelul inspectoratului școlar, de către Consiliul consultativ al disciplinei/disciplinelor și este numită prin decizie a inspectorului școlar general, având următoarea componență:

a) președinte: inspector școlar/profesor metodist de specialitate:

b) vicepreședinte: profesor metodist de specialitate/profesor de specialitate cu rezultate deosebite în activitatea profesională;

c) secretar: informatician sau profesor din unitatea de învățământ preuniversitar în care se desfășoară etapa, având competențe de operare pe calculator;

d) membri: profesori cu rezultate deosebite în activitatea profesională, numărul acestora fiind proporțional cu numărul elevilor participanți.»

12. Pentru participarea ca profesor evaluator, atât la etapele locală și județeană ale Olimpiadei Naționale de Matematică, cât și pentru Concursul județean “Dan Barbilian”, singurul concurs de matematică din județul Argeș care se adresează exclusiv elevilor capabili de performanță în matematică, a fost realizat câte un apel de selecție.

În formularul pentru concursul “Dan Barbilian” (DB) din data de 8.12.2018 era precizat: “se vor înscrie obligatoriu acei profesori care au în concurs elevi (...) și pentru a fi anunțați, vă rugăm să transmiteți numărul de telefon și/sau adresa de e-mail”.

În formularul pentru etapa locală a Olimpiadei Naționale de Matematică (ONM) din data de 16.02.2019, era precizat “se vor înscrie obligatoriu profesori de la fiecare unitate școlară (...) și pentru a fi anunțați, vă rugăm să transmiteți numărul de telefon și/sau adresa de e-mail”, iar după completarea formularului era afișat mesajul: “Profesorii care nu vor fi selectați vor fi anunțați prin e-mail sau telefon.”

13. Pentru Concursul “Dan Barbilian”, concurs aflat sub directa coordonare a Consiliului Consultativ al disciplinei matematică a ISJ Argeș, selecția elevilor înscriși în concurs este condiționată de participarea și rezultatele din anul școlar anterior la etapa județeană a Olimpiadei Naționale de Matematică, iar profesorii evaluatori sunt selectați din acele cadre didactice care pregătesc elevii pentru olimpiadele școlare.

Pentru Olimpiada de Națională de Matematică, conform art. 6, alin (1) din Regulamentul specific privind organizarea și desfășurarea olimpiadei naționale de matematică, elaborate de Ministerul Educației Naționale sub nr. 24966/18.01.2019, « Pentru fiecare an de studiu/clasă, se elaborează o programă specifică a ONM, la începutul fiecărui an școlar, acolo unde este cazul de modificări/ introduceri de noi teme, sub coordonarea inspectorului/ consilierului/ expertului cu atribuții în coordonare pentru disciplina matematica din MEN și a președintelui SSMR. Temele propuse vor cuprinde atât conținuturile din programa școlară obligatorie pentru toți elevii, cât și conținuturi suplimentare. Aceste programe școlare se regăsesc pe site-urile inspectoratelor școlare. » Prin urmare, profesorii care evaluează lucrările acestor elevi trebuie să fie familiarizați cu noile teme, teme care nu sunt incluse în programa școlară, programă după care se lucrează la clasă cu elevii.

14. Doamna profesoară a completat formularul de înscriere ca evaluator, pentru selecția ca membru în comisia de evaluare a concursului/ olimpiadei de matematică, dar la fiecare completare a formularului a adăugat la rubrica de comentarii:

- în formularul pentru concursul “Dan Barbilian” (DB) din data de 8.12.2018, înregistrat în google drive la poziția 51 din 55, a fost specificat la comentarii: “Voi participa dacă o să gădesc vreun coleg cu care să vin”.

- în formularul pentru etapa locală a Olimpiadei Naționale de Matematică (ONM) din data de 16.02.2019, înregistrat în google drive la poziția 39 din 96, a fost specificat la comentarii: “să mi se comunice din timp dacă prezența mea este necesară, în caz afirmativ, să mi se comunice locul și ora la care trebuie să vin.”

Prin aceste comentarii, doamna profesoară a pus unele condiții în privința participării dumneaei în cazul în care va fi selectată și nu și-a oferit deplina disponibilitate în sprijinul unor activități desfășurate pentru elevii pasionați de matematică din județ. Din comentariul de pe formularul pentru etapa locală a Olimpiadei Naționale de Matematică (ONM) din data de 16.02.2019 se deduce, fără dubii, că doamna profesoară știa că înscrierea într-un formular nu echivalează cu selecția pentru acea activitate.

15. Doamna profesoară a primit de la responsabilul de cerc e-mail-ul, prin care profesorii sunt rugați să acceseze un link unde se găesc informațiile necesare pentru înscrierea la olimpiada locală de matematică. La acel link erau postate, atât o machetă „elevi—asistenți-profesori evaluatori-locală -2019” pentru completarea bazei de date de către fiecare unitate școlară în format editabil Excel, cât și două formulare - unul de înscriere ca profesor membru propunător de subiecte și unul de înscriere ca profesor membru evaluator, formulare care trebuiau însă completate până în data de 11 februarie, așa cum reiese din fila cu instrucțiuni și din numărul mare de înscrieri (de la 40 la 96) după data de 4 februarie, ora 22:38, oră la care a completat petenta formularul respectiv, Machetă Excel „elevi—asistenți-profesori evaluatori-locală -2019” cuprindea patru foi de calcul, foaia 1- instrucțiunile ISJ (nr. înregistrare 1618/1.02.2019) foaia 4- pentru înscrierea de către fiecare unitate școlară a profesorilor care doresc să fie membri evaluatori și care sunt desemnați de unitatea școlară. Petenta a completat numai formularul ca profesor membru evaluator și nu a luat cunoștință de instrucțiunile ISJ Argeș cu privire la completarea bazei de date. Termenul de trimitere de 5 februarie, specificat de doamna responsabil de cerc pedagogic, în mesajul transmis, era pentru completarea și trimiterea bazei de date de unitatea școlară la centrul de concurs, iar toate informațiile legate de centre și desfășurarea olimpiadei au fost postate în data de 11 februarie și pe vechiul site ISJ și pe site-ul Concursuri matematică Argeș, și pe site-ul Școlii Gimnaziale “Ion Minulescu” Pitești, centru de care aparținea cu cercul pedagogic Școala Gimnazială Căteasca, școală unde este încadrată petenta. De aici rezultă și confuzia doamnei profesoare în legătură cu termenul limită la care trebuia să se completeze formularul, confuzie între termenul de completare și cel de trimitere a bazei de către unitatea școlară la care dumneaei este încadrată. Prin completarea machetei de profesorii de matematică dintr-o unitate școlară și semnarea oficială a machetei era garantată delegarea oficială de către unitatea școlară a unui cadru didactic.

16. Reclamații precizează, de asemenea, că este neadevărată afirmația petentei conform căreia : “cererea subsemnatei de participare la olimpiada din 16.02.2019 a fost respinsă, în timp ce celorlați colegi le-a fost admisă”, deoarece completarea unui formular de înscriere reprezintă un apel de selecție și nu o cerere, iar admiterea se face în baza instrucțiunilor de completare a bazei de date și a unor criterii cuprinse în legislație, iar aceste criterii sunt, în cazul celor două competiții școlare, “profesori cu rezultate deosebite în activitatea profesională, numărul acestora fiind proporțional cu numărul elevilor participanți”.

Pentru concursul «Dan Barbilian » din data de 08.12.2018, a fost trimis un e-mail către 48 de profesori, profesori care au fost selectați din cei 55 înscriși pe formular, iar pentru etapa locală a Olimpiade Naționale de Matematică au fost trimise mesaje mai multor persoane care nu au fost selectate din cele 96 de persoane înscrise pe formular.

17. Reclamata menționează că deplasările în teritoriu, la unitățile școlare de pe raza județului Argeș reprezintă o sarcină a muncii de inspectori școlari, iar în data de 07.12.2018, după ora 13, reclamata era plecată în deplasare pe raza județului. Petenta nu a răspuns la telefon pentru a i se comunica neselectarea ca profesor evaluator și, apoi, când reclamata se afla într-o zonă cu semnal slab, petenta i-a telefonat.

18. Referitor la afirmația prin care petenta acuză de “închiderea barierelor de afirmare și formare profesională”, reclamata arată că aceasta este total neadevărată, deoarece doamna profesoară a absolvit, în luna ianuarie 2019, cursul de 24 de ore “Abilitare curriculară a cadrelor didactice de matematică din învățământul gimnazial pentru clasa a VI-a”, curs de formare continuă la care reclamata S.L a fost formator prin Casa Corpului Didactic Argeș și la care unitatea școlară, Școala Gimnazială Căteasca, unde dumneaei este încadrată a delegat-o, prin achitarea contravalorii cursului de formare.

Reclamata S.L prezintă o selecție din răspunsurile petentei, cele mai importante cu privire la competențele dobândite de cursanții programului de „Abilitare curriculară a cadrelor didactice de matematică din învățământul gimnazial pentru clasa a VI-a”, program cu module necesare parcurgerii curriculumului pentru matematica de la clasă, nu pentru matematica de performanță.

La afirmația „a fost dificil ” doamna profesoară a selectat răspunsul 4, care semnifică, după caz: Adevărat, Bine, Tot Timpul, Confortabilă, Satisfăcătoare, Foarte mult, Foarte multe, în funcție de context, iar la afirmația „Exemplele au fost grele” a selectat tot 4. Acestea au fost singurele răspunsuri cotate cu 4 de doamna profesoară.

De asemenea, doamna profesoară a făcut comentarii potrivit cărora ar fi dorit să i se prezinte mai multe tipuri de proiecte de lecții pe care să le poată folosi însă, în timpul cursului, s-a insistat pe faptul că proiectele de lecții trebuie să reflecte viziunea proprie a propunătorului, ținând cont de specificul colectivului propriu de elevi, ele nu sunt identice nici la același profesor propunător care are mai multe colective de elevi din clase paralele.

La întrebarea dacă „sunteți pregătită să implementați predarea prin proiecte în unitățile dumneavoastră de învățare ? ”, doamna profesoară a răspuns cu „nu înțeleg întrebarea”.

19. Reclamații menționează faptul că activitatea personalului din Inspectoratului Școlar Județean Argeș a respectat și a promovat permanent demnitatea individului, unicitatea și valoarea fiecărei persoane, scopul principal al activității inspectorilor școlari fiind acela de a-și desfășura activitatea în mod obiectiv, cu responsabilitate, competență, ținând cont de reglementările legale în domeniu.

V. Motivele de fapt și de drept

20. O.G. nr. 137/2000, la art. 2 alin. 1 prevede: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a

libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

21. În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă”. CEDO a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: Fredin împotriva Suediei, 18 februarie 1991; Hoffman împotriva Austriei, 23 iunie 1993, Spadea și Scalabrino împotriva Italiei, 28 septembrie 1995, Stubbings și alții împotriva Regatului Unit, 22 octombrie 1996).

22. În hotărârea dată în cazul Thlimmenos împotriva Greciei din 6 aprilie 2000, CEDO a concluzionat că „dreptul de a nu fi discriminat, garantat de Convenție, este încălcat nu numai atunci când statele tratează în mod diferit persoane aflate în situații analoage, fără a oferi justificări obiective și rezonabile, dar și atunci când statele omit să trateze diferit, tot fără justificări obiective și rezonabile, persoane aflate în situații diferite, necomparabile”.

În concluzie, există o diferențiere dacă persoanele aflate în situații similare sunt tratate în mod diferențiat, sau dacă persoane aflate în situații diferite sunt tratate în mod identic.

23. Colegiul director reține că petenta, profesor de matematica la Școala Căteasca, jud. Argeș, consideră că este discriminată prin hărțuire la locul de muncă, deoarece a formulat mai multe sesizări adresate Ministerului Educației Naționale, despre abuzuri comise de către Inspectoratul Școlar Județean Argeș în legătură cu doamna director a Școlii Gimnaziale Căteasca, precum și a faptului că s-a adresat CNCD cu petitia nr.1867/02.04.2018.

24. Conform art 2 alin. 5 din O.G 137/2000, „constituie hărțuire și se sancționează contravențional orice comportament pe criteriu de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, apartenență la o categorie efavorizată, vârstă, handicap, statut de refugiat ori azilant sau orice alt criteriu care duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv.”

Conform art. 5 din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, „Diferența de tratament bazată pe o caracteristică legată de criteriile prevăzute la art. 2 alin. (1) nu constituie discriminare atunci când, în temeiul naturii activităților ocupaționale sau al contextului în care acestea se desfășoară, o asemenea caracteristică reprezintă o cerință profesională reală și determinantă, cu condiția ca obiectivul să fie legitim și cerința proporțională.”

25. Prin Hotărârea nr. 743/2019, pronunțată în dosar nr.237/2018, CNCD a constatat că nu se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare, potrivit art. 2 alin 1 din O.G. 137/2000. O atare prezumție permite cel puțin a se presupune că între un criteriu interzis și faptele reclamate există un raport de cauzalitate ce determină un tratament mai

puțin favorabil între părți ori, în speță, nu a fost indicată o situație comparabilă. Astfel, nu există elemente care să ateste că faptele reclamate constau într-o diferență de tratament aplicată unor persoane aflate în situații analoage și comparabile, fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Astfel, nu se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare, potrivit art. 2 alin 1 și alin.5 din O.G. 137/2000 întrucât nu există legătură de cauzalitate între criteriu și faptele sesizate.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Nu se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare, potrivit art. 2 alin 1 și alin.5 din O.G. 137/2000 (lipsă legătură de cauzalitate între criteriu și fapte).
2. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților:
 - a)
 - b)
 - c)

VI. Modalitatea de plată a amenzii:

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

Data redactării: 22.01.2020

Redactată și motivată: L.G. și M.M

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.